

Мушка и женска црногорска *свитна*-чохана ношња

У женској, као и у мушкој одећи у Црној Гори јавља се дихотомија у одевању па, осим архаичног сукненог одела типичних динарских обележја од средине деветнаестог века, под снажним утицајем скупоцене ношње народних првака и главара у сеоским срединама се развила и имала врло значајну улогу тзв. *свитна* ношња, израђивана од најквалитетније чохе тамно плаве, црвене или светло зелене боје. Женску ношњу, осим капе код девојака и црног вела код жена, сачињавали су и кошуља од финог свиленог платна са узводима преко које су ношени кратка долактица са малим рукавима и јакета са дугим рукавима израђиване од црвеног сомота, као и светлозелени *корет* од чохе у облику дугог прслука без рукава, спреда разрезан целом дужином и са богатим украсом занатске израде. Орнамент је стилизован цветни, распоређен дуж ивица предњица, са флоралним лиснатим украсом смештеним у угловима и низом дугмади, *пуцета*, која се спуштају низ груди. Украс је изведен златном срменом нити. *Корет* је један од најлепших одевних хаљетака женске црногорске *свитне*-чохане ношње. Ношњу је обогаћивао и сребрни појас, *ћемер*, израђен из више сребрних плоча рађених у техници ливења, ковања и филигранна и са украсним камењем распоређеним по плочама. Употреба скупоцених тканина је дуге традиције и може се сматрати рефлексима средњовековне властелинске одеће са каснијим утицајима орјенталног декора. Ова свечана ношња се веома ценила и, иако изобичајена током прве половине двадесетог века, због својих раскошних, скупоцених и у традицијском смислу високо вреднованих одлика, одржала се готово до савременог доба.

мр Мирјана Менковић, музејски саветник

Извор:

Јасна Бјеладиновић, Народне ношње Срба у XIX и XX веку, *Serbian Ethnic Dress in the nineteenth and twentieth centuries*, Етнографски музеј у Београду, 2011.